

DYRYGOWANIE JAZZOWE

Nazwa przedmiotu

Wydział Dyrygentury, Jazzu,
Muzyki Kościelnej i Edukacji Muzycznej

Nazwa jednostki realizującej przedmiot

program studiów

Jazz i muzyka estradowa

Kierunek

Prowadzenie zespołów jazzowych
i muzyki rozrywkowej

Specjalność

-

Specjalizacja

stacjonarne	pierwszego stopnia	obowiązkowy	wykład	indywidualne	zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym AMFN
Forma studiów	Poziom studiów	Status przedmiotu	Forma przeprowadzenia zajęć	Tryb realizacji	

ROK I		ROK II		ROK III	
sem. I	sem. II	sem. I	sem. II	sem. I	sem. II
✓	✓	✓	✓	✓	✓
ZO	ZO	E	E	E	E
ECTS					
2	2	2	2	3	3

Liczba godzin kontaktowych z pedagogiem	90
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	330
punkty ECTS	14

Forma zaliczenia: Z – zaliczenie bez oceny | ZO – zaliczenie z oceną | E – egzamin

Koordynator przedmiotu	dr hab. Michał Szlempo		
Prowadzący przedmiot	dr hab. Michał Szlempo mgr Emilia Hamerlik	m.szlempo@amfn.pl e.hamerlik@amfn.pl	

Metody kształcenia		Metody weryfikacji efektów uczenia się	
1.	wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	1.	egzamin (standaryzowany, na bazie problemu)
2.	praca z tekstem i dyskusja	2.	kontrola przygotowanych projektów
3.	analiza przypadków	3.	realizacja zleconego zadania
4.	aktywizacja („burza mózgów”, metoda „śniegowej kuli”)	4.	projekt, prezentacja
5.	prezentacja nagrań	5.	ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru za określone działania / wytwory pracy studenta
6.	rozwiązywanie zadań		
7.	praca indywidualna		
8.	praca w grupach		
9.	uczenie się w oparciu o problem (PBL)		

CELE PRZEDMIOTU

- opanowanie podstawowych technik dyrygenckich w odniesieniu do muzyki jazzowej.
- rozwijanie umiejętności interpretacji partytur jazzowych.
- kształtowanie umiejętności prowadzenia prób big bandem/jazzowym zespołem wokalnym.
- zdobycie wiedzy na temat historii i tradycji w rolach dyrygenta, band lidera i aranżera w muzyce jazzowej.
- rozwijanie słuchu harmonicznego i rytmicznego.
- nabycie umiejętności aranżowania i adaptowania utworów jazzowych na potrzeby zespołu

WYMAGANIA WSTĘPNE

- podstawowa wiedza z zakresu teorii muzyki i harmonii.
- umiejętność czytania nut.
- gra na instrumencie lub śpiew na poziomie średniozaawansowanym.
- podstawowa znajomość historii jazzu

TREŚCI PROGRAMOWE**semestr I**

- wprowadzenie do dyrygowania jazzowego: historia, technika, rola dyrygenta.
- podstawowe gesty dyrygenckie: taktowanie, artykulacja, dynamika:
 - ćwiczenia praktyczne: nauka gestów taktujących w metrach prostych i złożonych, gestów oznaczających różne artykulacje (staccato, legato, tenuto), oraz gestów dynamicznych (crescendo, diminuendo).
 - praca z metronomem i nagraniami: synchronizacja gestów z tempem i rytmem.
- omówienie roli dyrygenta jazzowego jako lidera, interpretatora i animatora zespołu
- czytanie i analiza partytur jazzowych: big band, combo, zespół wokalny:
 - zapoznanie się z notacją jazzową: oznaczenia rytmiczne, akordowe, artykulacyjne.
 - analiza prostych partytur: rozpoznawanie form muzycznych, linii melodycznych, harmonii.
 - praca nad precyzją i wyrazistością gestów.
- ćwiczenia rytmiczne i harmoniczne.
 - improwizacja rytmiczna i melodyczna: rozwijanie kreatywności i wyczucia jazzu
- prowadzenie prostych utworów jazzowych.
- w ramach semestru studenci zapoznają się z podstawowymi stylami jazzowymi, takimi jak swing, dixieland i blues.
 - słuchanie i analiza nagrań: rozpoznawanie cech charakterystycznych poszczególnych stylów.

- transkrypcje prostych fragmentów: nauka na przykładach znanych muzyków.

Podstawowe kryteria oceny (semestr I)

obecność i aktywność na zajęciach.

- * przygotowanie do zajęć (czytanie partytur, analiza utworów).
- * postępy w opanowaniu technik dyrygenckich.
- * zaliczenie z oceną: interpretacja i analiza partytury jazzowej poprzez dyrygowanie nagraniem.

semestr II

- techniki prowadzenia rozbudowanych form jazzowych.
 - praca z partyturami big bandowymi: nauka prowadzenia sekcji instrumentów, zmian dynamicznych i artykulacyjnych.
 - praca z partyturami wokalnymi: nauka prowadzenia harmonii wokalnych, frazowania i dykcji.
- praca nad frazowaniem i artykulacją w muzyce jazzowej.
 - analiza frazowania znanych muzyków: naśladowanie i adaptacja ich stylu.
 - ćwiczenia artykulacyjne: praca nad różnymi rodzajami ataku dźwięku (legato, staccato, accent).
- improwizacja w dyrygowaniu: cueing, shaping.
 - nauka cueing: oznaczanie ważnych momentów w partyturze i dawanie znaku muzykom.
 - shaping: kształtowanie fraz muzycznych poprzez odpowiednie gesty.
- analiza stylistyczna różnych epok jazzu.
 - przygotowanie referatu: omówienie wybranej epoki jazzu i jej cech charakterystycznych.
 - dyskusja w grupie: wymiana spostrzeżeń i poglądów na temat różnych stylów
- prowadzenie prób z sekcją rytmiczną/z grupą wokalną.
 - praca z muzykami: nauka komunikacji werbalnej i niewerbalnej.
 - rozwiązywanie problemów: praca nad intonacją, rytmem i brzmieniem zespołu.
- przygotowanie do prowadzenia próby z big bandem/zespołem wokalnym.
 - wybór repertuaru: dopasowanie utworów do możliwości zespołu i własnych umiejętności.
 - przygotowanie partytur: oznaczenie ważnych momentów, tempa, artykulacji.
- w ramach semestru studenci zapoznają się ze stylami jazzowymi i elementami muzyki rozrywkowej, takimi jak latin jazz, funk jazz i jazz-rock, pop, gospel, soul.
 - słuchanie i analiza nagrań: rozpoznawanie cech charakterystycznych poszczególnych stylów.
 - transkrypcje prostych fragmentów: nauka na przykładach znanych muzyków.
 - nauka podstawowych rytmów i harmonii charakterystycznych dla tych stylów

Podstawowe kryteria oceny (semestr II)

obecność i aktywność na zajęciach.

- * przygotowanie do zajęć (czytanie partytur, analiza utworów).
- * postępy w opanowaniu technik dyrygenckich.
- * zaliczenie z oceną: interpretacja i analiza partytury jazzowej poprzez dyrygowanie nagraniem.

semestr III

- specyfika pracy z big bandem/jazzowym zespołem wokalnym: sekcje instrumentów/głosów, transpozycje.
- analiza harmonii i instrumentacji/aranżacji: Poznanie specyfiki brzmienia big bandu i zespołu wokalnego (układy, techniki aranżacyjne, rola sekcji instrumentów/głosów, transpozycje, voicingi, harmonia wokalna, efekty).
- interpretacja partytur big bandowych/wokalnych: Analiza instrumentacji big bandowej (rejstry, skale, artykulacja) i aranżacji wokalnych (techniki, rejstry, artykulacja, specyficzne brzmienia).
- techniki kształtowania brzmienia big bandu/zespołu wokalnego.
 - Big band: Praca nad brzmieniem poszczególnych sekcji i całego zespołu, nauka dynamiki i artykulacji.
 - zespół wokalny: Praca nad brzmieniem zespołu wokalnego, nauka blendowania głosów, techniki interpretacyjne.
- przygotowanie do egzaminu z prowadzenia próby z wybranym zespołem (big band lub zespół wokalny). Student wybiera, z którym zespołem chce zdawać egzamin.
 - opracowanie planu próby: uwzględnienie rozgrzewki, pracy nad poszczególnymi fragmentami utworów, próbę generalną.
 - przygotowanie materiałów dla muzyków: partytury, nagrania, wskazówki interpretacyjne.
- w ramach semestru studenci zapoznają się ze stylami jazzowymi, takimi jak bebop, hard bop i modal jazz.
 - słuchanie i analiza nagrań: rozpoznawanie cech charakterystycznych poszczególnych stylów.
 - transkrypcje prostych fragmentów: nauka na przykładach znanych muzyków.
 - analiza Harmonii i improwizacji w tych stylach

podstawowe kryteria oceny (semestr III)

- obecność i aktywność na zajęciach.
- przygotowanie do zajęć (czytanie partytur, analiza utworów).
- postępy w opanowaniu technik dyrygenckich.
- egzamin praktyczny (semestr 3, 4 i 5):
- prowadzenie próby z big bandem LUB jazzowym zespołem wokalnym (student wybiera).
 - ocena obejmuje:
 - technikę dyrygencką.
 - interpretację utworu.

- komunikację z zespołem.
- kształtowanie brzmienia zespołu.

semestr IV

- porównanie specyfiki pracy z big bandem i jazzowym zespołem wokalnym: podobieństwa i różnice w podejściu dyrygenckim.
- analiza repertuaru na big band i zespół wokalny: dobór utworów, aranżacje, transkrypcje.
 - opracowanie kryteriów doboru repertuaru: uwzględnienie poziomu technicznego zespołu, preferencji muzycznych, charakteru koncertu.
 - Big band: Wprowadzenie do stylistyk fusion, hip hop i free jazz w kontekście aranżacji i interpretacji big bandowych. Analiza partytur i nagrań.
 - zespół wokalny: Wprowadzenie do stylistyk gospel, soul i pop w kontekście aranżacji i interpretacji wokalnych. Analiza partytur i nagrań.
- przygotowanie do egzaminu z prowadzenia próby z wybranym zespołem (big band lub zespół wokalny). Student wybiera, z którym zespołem chce zdawać egzamin.
 - opracowanie planu próby: uwzględnienie rozgrzewki, pracy nad poszczególnymi fragmentami utworów, próbę generalną.
 - przygotowanie materiałów dla muzyków: partytury, nagrania, wskazówki interpretacyjne.

podstawowe kryteria oceny (semestr IV)

- obecność i aktywność na zajęciach.
- przygotowanie do zajęć (czytanie partytur, analiza utworów).
- postępy w opanowaniu technik dyrygenckich.
- egzamin praktyczny (semestr 3, 4 i 5):
- prowadzenie próby z big bandem LUB jazzowym zespołem wokalnym (student wybiera).
 - ocena obejmuje:
 - technikę dyrygencką.
 - interpretację utworu.
 - komunikację z zespołem.
 - kształtowanie brzmienia zespołu.

semestr V

- zaawansowane techniki dyrygenckie w kontekście big bandu i zespołu wokalnego: metrum złożone, polirytmia, atonalność, improwizacja.
 - ćwiczenia praktyczne z metrum złożonym i polirytmia: nauka precyzyjnego taktowania i oznaczania zmian rytmicznych.

- praca z utworami atonalnymi: analiza partytur i nauka prowadzenia zespołu w utworach o nietypowej harmonii.
- improwizacja: nauka cueing i shaping w trakcie improwizacji solowych i zespołowych.
- analiza współczesnych partytur jazzowych na big band i zespół wokalny.
 - Big band: Analiza stylistyk muzyki filmowej i elementów muzyki klasycznej we współczesnym jazzie w aranżacjach big bandowych. Praca nad interpretacją i brzmieniem.
 - zespół wokalny: Analiza stylistyk R&B, muzyki folkowej, regionalnej i europejskiej w aranżacjach wokalnych. Praca nad interpretacją i brzmieniem.
- przygotowanie do egzaminu z prowadzenia próby z wybranym zespołem (big band lub zespół wokalny). Student wybiera, z którym zespołem chce zdawać egzamin.
 - dobór repertuaru: uwzględnienie umiejętności i preferencji muzyków, a także własnych celów artystycznych.
 - przygotowanie materiałów: partytury, nagrania, instrumentacje/aranżacje.

podstawowe kryteria oceny (semestr V)

- obecność i aktywność na zajęciach.
- przygotowanie do zajęć (czytanie partytur, analiza utworów).
- postępy w opanowaniu technik dyrygenckich.
- egzamin praktyczny (semestr 3, 4 i 5):
- prowadzenie próby z big bandem LUB jazzowym zespołem wokalnym (student wybiera).
 - ocena obejmuje:
 - technikę dyrygencką.
 - interpretację utworu.
 - komunikację z zespołem.
 - kształtowanie brzmienia zespołu.

semestr VI

- dyrygowanie a aranżacja big bandowa/aranżowanie dla zespołu wokalnego: warsztat aranżera-dyrygenta big bandowego/aranżera i dyrygenta zespołu wokalnego.
 - analiza relacji między aranżerem a dyrygentem: rola każdego z nich w procesie twórczym i wykonawczym.
 - warsztat aranżerski: nauka podstaw aranżacji na big band i zespół wokalny (dobór instrumentów/głosów, harmonizacja, rytmizacja).
 - praca nad własnymi aranżacjami: korekta i doskonalenie warsztatu pod okiem prowadzącego.
- adaptacja utworów jazzowych na big band i zespół wokalny: transkrypcje, aranżacje.
 - adaptacja utworów: przenoszenie kompozycji z jednego składu na drugi, zachowując charakter oryginału.
- przygotowanie i realizacja koncertu dyplomowego

- dobór repertuaru na koncert dyplomowy: uwzględnienie własnych preferencji, umiejętności zespołu i celów artystycznych.
- próby z zespołem: praca nad interpretacją, brzmieniem i komunikacją z muzykami.

podstawowe kryteria oceny (semestr VI)

- obecność i aktywność na zajęciach.
- przygotowanie do zajęć (czytanie partytur, analiza utworów).
- postępy w opanowaniu technik dyrygenckich.
- egzamin dyplomowy:
 - realizacja koncertu dyplomowego z wybranym zespołem (big band lub zespół wokalny). Koncert dyplomowy powinien trwać 20-35 minut i zawierać: 1 utwór z dużym zespołem (big band lub zespół wokalny) oraz 3-4 utwory z mniejszym składem typu Combo/4-8 osobowa grupa wokalna.
 - ocena obejmuje:
 - umiejętność komunikacji z muzykami
 - interpretację utworów.
 - dobór repertuaru.
 - kształtowanie brzmienia zespołu/zespołów.
 - technikę dyrygencką

Kategorie efektów	EFEKT UCZENIA SIĘ	Kod efektu
Wiedza	zna podstawowy repertuar i sposoby pracy nad nim, w odniesieniu do pracy z zespołami jazzowymi typu combo (standardy jazzowe) oraz big bandem, w powiązaniu z opanowaną wiedzą na temat warsztatu dyrygenckiego	P6_JiME_W02
	zna zasady zapisu partyturowego stosowanego w utworach przeznaczonych na różne zespoły	P6_JiME_W03
	posiada wiedzę umożliwiającą docieranie do niezbędnych informacji dotyczących specjalności prowadzenie zespołów jazzowych i muzyki rozrywkowej (książki, nagrania, materiały nutowe, Internet), ich analizowanie i interpretowanie we właściwy sposób	P6_JiME_W04
	orientuje się w piśmiennictwie dotyczącym muzyki jazzowej i jej kontekstu kulturowego, zarówno w aspekcie historycznym, jak i współczesnym (dotyczy także Internetu i e-learningu)	P6_JiME_W05
	posiada znajomość i zrozumienie podstawowych linii rozwojowych w historii muzyki jazzowej oraz orientację w literaturze związanej z tymi zagadnieniami (dotyczy także Internetu i e-learningu)	P6_JiME_W06
	posiada znajomość stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych, szczególnie związanych z genezą powstania muzyki jazzowej	P6_JiME_W07
	zna podstawowe zasady współdziałania instrumentów w zespole jazzowym i rozrywkowym oraz łączenia brzmień instrumentów	P6_JiME_W08
	posiada orientację w zakresie problematyki związanej z technologiami stosowanymi w muzyce oraz z technikami multimedialnymi	P6_JiME_W09
	posiada podstawową wiedzę dotyczącą instrumentarium jazzowego, jego budowy oraz konserwacji i strojenia	P6_JiME_W10
	rozpoznaje i definiuje wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiowania	P6_JiME_W11
	posiada podstawowe wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania wiedzy o harmonii jazzowej i zdolność analizowania pod tym kątem wykonywanego repertuaru jazzowego	P6_JiME_W12
	dysponuje podstawową wiedzą z zakresu dyscyplin pokrewnych, pozwalającą na realizację zadań zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)	P6_JiME_W13
	posiada znajomość podstawowych wzorców leżących u podstaw improwizacji instrumentalnej i aranżacji jazzowej	P6_JiME_W14
	posiada wiedzę dotyczącą podstawowych koncepcji pedagogicznych i ich praktycznego zastosowania	P6_JiME_W15

	posiada wiedzę definiującą i wyjaśniającą fundamentalne zasady i koncepcje filozofii i kultury fizycznej	P6_JiME_W16
Umiejętności	potrafi prowadzić zespół rozrywkowy, combo jazzowe oraz dyrygować big bandem	P6_JiME_U02
	posiada umiejętność wykorzystywania wiedzy dotyczącej podstawowych kryteriów stylistycznych wykonywanych utworów	P6_JiME_U04
	posiada umiejętność odczytywania zapisu muzyki XX i XXI wieku	P6_JiME_U05
	wykazuje zrozumienie wzajemnych relacji zachodzących pomiędzy rodzajem stosowanej w danym dziele ekspresji artystycznej, środków techniki instrumentalnej, a niesionym przez niego komunikatem	P6_JiME_U06
	jako dyrygent i muzyk jazzowy jest przygotowany do współpracy z innymi muzykami w różnego typu zespołach oraz w ramach innych wspólnych prac i projektów, także o charakterze multidyscyplinarnym	P6_JiME_U07
	posiada umiejętność współpracy z innymi solistami muzyki jazzowej	P6_JiME_U08
	opanował warsztat techniczny potrzebny do profesjonalnej prezentacji muzycznej i jest świadomy problemów specyficznych dotyczących każdego instrumentu wykorzystywanego w muzyce jazzowej	P6_JiME_U09
	posiada umiejętność rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych i metrycznych oraz aspektów dotyczących aplikatury, smyczkowania, pedalizacji, frazowania, struktury harmonicznego itp. opracowywanych utworów	P6_JiME_U10
	posiada umiejętność właściwego odczytania tekstu nutowego, biegłego i pełnego przekazania materiału muzycznego, zawartych w utworze idei i jego formy	P6_JiME_U13
	posiada umiejętność swobodnej ustnej i pisemnej wypowiedzi na temat interpretowania, tworzenia i odtwarzania muzyki oraz na temat kwestii dotyczących szeroko pojmowanych tematów ogólnohumanistycznych	P6_JiME_U15
	ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin sztuki i dyscyplin artystycznych, właściwych dla studiowania kierunku, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6_JiME_U16
	dzięki częstym występom publicznym wykazuje umiejętność radzenia sobie z różnymi stresowymi sytuacjami, które z nich wynikają	P6_JiME_U17
	wykazuje umiejętność brania pod uwagę specyficznych wymagań publiczności i innych okoliczności towarzyszących wykonaniu (np. reagowanie na różnorodne warunki akustyczne sal, zapotrzebowanie repertuarowe odbiorców, wynikające z ich zdolności percepcyjnych oraz edukacji muzycznej)	P6_JiME_U18

	wykazuje umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy dotyczącej podstawowych koncepcji pedagogicznych w zakresie metodyki prowadzenia małych zespołów jazzowych	P6_JiME_U20
	posiada umiejętność formowania i analizy problemów badawczych w oparciu o zdobytą wiedzę	P6_JiME_U21

LITERATURA PODSTAWOWA

- Zubek A. „Ogólne zasady aranżacji big-bandowej - Specyfika brzmienia, artykulacji i zapisu”, Akademia Muzyczna w Katowicach
- Sobesky D. „The Contemporary Arranger”, Alfred Music Publishing
- Olszewski W. „Sztuka aranżacji w muzyce jazzowej i rozrywkowej”, PWM/Pedagogika
- Sharon D. „A Cappella Arranging”, Hal Leonard
- Rutherford P. „The Vocal Jazz Ensemble (+ audio online) - podręcznik dla jazzowych grup wokalnych”, Hal Leonard

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

- Larson R. „Arranging for the Small Jazz Ensemble: A Step-By-Step Guide with Practical Exercises and Recorded Examples”, Armfield Academic Press
- Watkins John J. „The Art of the Conductor”, Luniverse
- Wis R.M., „The Conductor as Leader”, GIA
- Marsalis W. „Moving to Higher Ground - How jazz Can Change Your Life”, Random House USA Inc

BIBLIOTEKI WIRTUALNE I ZASOBY ON-LINE (opcjonalnie)

- Jazz at Lincoln Center - strona z bogatą kolekcją nagrań, artykułów i zasobów edukacyjnych
- Smithsonian Jazz - Archiwum nagrań i materiałów związanych z historią jazzu
- DownBeat Magazine - Magazyn z recenzjami, wywiadami i artykułami o współczesnym jazzie.

Data modyfikacji	Wprowadź datę	Autor modyfikacji	
Czego dotyczy modyfikacja	czcionka Calibri, rozmiar 11, używać punktów (jeśli potrzeba)		